

χαμηλωμένο κεφάλι, με τὰ χέρια πλεγμένα, συμπονώντας τὸν ἥρωα, τὸ γιό, τὸν ἐρωμένο. Καὶ τὸν ἐκοίταζα κατάματα, θέλοντας νὰ περάσω τὴ ματιά μου κάτω ἀπὸ τὰ κλεισμένα του βλέφαρα ὡς μέσα στὴ γυμνὴ ψυχὴ του. Ὅταν ξάφνου ἀτάραχος ξυπνάει, σὰ νὰ μὴ κοιμόντανε κι' ἀφίνει τὴ ματιά του νὰ φιλήσῃ τὴ δικιά μου. Μὰ σὲ λίγο τὰ μάτια του παίρνουν μιὰ φλογισμένη ἐκφραση καὶ περνοῦσαν τὸ κορμί μου, σὰ νᾶταν αὐτὸ διάφανο καὶ κοίταζαν πρὸ μακρὰ σὰν ὄνειροπαρμένα. Ὑστερα μὲ τὸ ζερβὶ του χέρι ἐτίριψε τὰ μάτια του σὰ νᾶθελε κἄτι νὰ σβύσῃ ἀπὸ μπρὸς του καὶ ξανάγειρε πάλι κοιμισμένος.

Κι' ὅμως ἐκεῖνα τὰ μάτια μ' ὅλη τους τὴ φλόγα μοῦ μιλοῦσαν στὴν ψυχὴ μου. Ἐκείνη ἦ μορφή δὲ μᾶφῃσε ἀσυγκίνητη. Κοιτάζω, βιαστικά, στὸ νοσηλευτικὸ του φύλλο νὰ δῶ τὸν ὄνομά του καὶ διαβάζω: «Φαίδης Μ...»

Ἰσαμε κείνη τὴ στιγμή ἡ ἀφοσίωση τῆς δουλειᾶς μου μ' ἔκαμε νὰ λησμονήσω τέλεια κάθε τι περασμένο, ἀγαπημένα πρόσωπα, κι' ἀκόμα τὸν ἑαυτό μου. Κι' ὅμως, στὸν ὄνομα ἐκείνου ξεκόλλησε ἓνα κομμάτι ἀπὸ τὴ ζωὴ μου καὶ σὰ μικρὸ λιθάρι ἐκύλησε στὸ ποτάμι τῆς ψυχῆς μου. Εἴταν ὁ Φαίδης ὁ παλιός μου φίλος, ὁ ἀγαπημένος μου σύντροφος, ποῦ τοῦ χάρισα ἔλους μου τοὺς λογισμούς, ἔλες μου τίς σκέψεις, τὸ κάθε μυστικὸ μου. Μὰ σὰ μεγαλώσαμε πλείότερο, ἐκεῖνος μ' ἀγάπησε ἀλλοιώτικα. Τότε, νόμισα πὼς εἴταν ἡ ἀγάπη του ἓνα πελέκι δυνατό νὰ γκρεμίσῃ τὴν ὁμορφωπασμένη φιλία μας. Δὲν μπορούσα νὰ τοῦ δώσω τίποτε ἀπ' ἐτι μοῦ χάριζε. Κ' ἔτσι χωριστήκαμε γιὰ πάντα. Ἀπὸ τότε, ἡ πρώτη φορὰ ποῦ βρισκόμαστε κοντά. Αὐτὸς πληγωμένος πολεμιστὴς καὶ γὼ νοσοκόμος του.

Αὐτὰ συλλογιόμουν, ὅταν μὲ σβυσμένη φωνὴ ψιθυρίζει «Καίουμαι, διψῶ». Στάζω λίγες σταγόνες ρούμι σὲ δροσερὸ νερὸ κ' ἐλαφροσηκώνοντας μὲ τὸνα μου χέρι τὸ σγουρὸ κεφάλι του, μὲ τᾶλλο ἀκουμποῦσα στὰ χεῖλη του τὸ ποτήρι. Ἀφοῦ ἤπιε λίγο μὲ κοίταξε κατάματα κι' αὐτὴ τὴ φορὰ βέβαιος γιὰ τὴ θωριά μου, μοῦ λέει: «Καλή μου, σὺ εἶσαι; Μήπως κ' εἶναι τῆς θέρμης ὄνειρο, μήπως πεθάνω καὶ περνοῦν μπροστὰ μου οἱ στερνὲς εἰκόνες;» Τὸν ἡσυχάζω μὲ λόγια φιλικὰ, μ' ἓνα ἐλαφροχάιδμα στὸ μέτωπό του. Καὶ κείνος πιάνοντάς μου τὸ χέρι, τὸ σκεπάζει μ' ἀμέτρητα καφτερὰ φιλιὰ, λέγοντας σὰ νὰ παραμιλοῦσε: «Ἀλήθεια, σὰν ὄνειρο. Γίνηκε πόλεμος, πληγώθηκα, βρίσκουμαι στὰ χέρια σου. Θὰ πεθάνω. Δὲ θλίβουμαι, γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὴ ζωὴ μου. Ὑστερα κοντὰ σὲ σένα. Ποτέ σου δὲ μ' ἀγάπησες, κ' ἔτσι νὰ ζήσω χωρὶς χέρι. Σ' ἀγαπῶ ἀκόμα. Πρὶν σφαλίσῃς τὰ μάτια μου—σὰν πεθάνω—κοίταξέ τα, θὰ διαβάσῃς τὴ στερνή μου σκέψη, κι' αὐτὴ δικιά σου...» Τὸν ἀφῃσα στὸ μεθύσι του, στὸ παραλήρημά του. Δὲν εἶχα δύναμη ν' ἀντισταθῶ. Ἐννοιοῦθα στὴν ψυχὴ μου ἔλους τοὺς πόνους τῆς δικῆς του πληγῆς. Καθισμένη κοντὰ του ἔβαλα τὸ θερμόμετρο καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὸν ἡσυχάσω. Ὅταν μὲ φρίκη, βγά-

ζοντας τὸ θερμόμετρο, ἀντίκρουσα τὸν ὑδράργυρο στὰ 40. Μιὰν ἔνεση μορφίνης, τὸν ἡσυχάσε. Οἱ ὥρες διαβαίνουν ὁλοένα σὰ μαυροφόρες σκιὲς χορεύοντας χεροπιστῆς, ὁλόγυρά μου, μὲ παράφορο, δαιμονικὸ ρυθμὸ ὡς ποῦ σιγὰ-σιγὰ σδυστήκαν μπροστὰ στὴ λευκὴ αὐγὴ.

Τί θλιβερὴ νυχτιά! Κι' ὥστόσο δὲν ἐννοιωθα τὴν ἀνάγκη νὰ κοιμηθῶ, ὅταν ἤρθαν σὲ λίγο, οἱ ἄλλες ἀδελφές καὶ ὁ γιατρός. Εἶδα νὰ κοιτάξῃ μὲ προσοχὴ τὴ φοιχτὴ πληγὴ τοῦ Φαίδου μαζὺ μὲ τὸ χειρουργο. Ὑστερα μᾶς εἶπαν νὰ ἐτοιμάσουμε τὸ χειρουργεῖο. Ἀλλοίμονο, σὲ λίγο κοιμόντανε χλωροφορμισμένος ὁ Φαίδης καὶ δὲν τὸν ξαναεἶδα παρὰ στὴν κλινὴ του ὅταν ἐξύπνησε μὲ τὸ δεξιὸ χέρι κομμένο. Εἴταν χλωμός, τὰ μάτια του μὲ γύρευαν πάντα νᾶμαι κοντά του καὶ τίποτε δὲν ἔλεγε. Τὸ μεσημέρι λιγὰκι ἡσυχάσα καὶ κατέδρακα πάλι τὸ δειλινό. Τρέχω κοντὰ του, τοῦ μιλῶ, μὰ πολὺ δύσκολα μοῦ λέει «διψῶ». Τὰ χεῖλη του τρέμανε. Φωνάζω τὸν γιατρό, τὸν ρωτῶ τί ἔχει, καὶ μὲ λυπηρὸ ὕφος: «Ὁ δυστυχισμένος δὲν εἶναι καλὰ, μὲ ὀρροὺς τὸν κρατήσαμε ἴσα με τώρα, τίποτε περισσότερο δὲ γίνεται».

Μὲ τραγικὴ ἀγωνία κάθισα κοντὰ του, ἐλπίζοντας πάντα. Οἱ ὥρες περνοῦσαν βιαστικά κ' ἔμεινα πάλι μονάχη στὸ θάλαμο μὲ τοὺς ἀσθενεῖς μου. Ὁ Φαίδης μου, δὲν ξαναμιλοῦσε. Ὁ σφυγμὸς του ὁλοένα ἀδυνατίζε καὶ τὰ μάτια του σδυσμένα ἐκοίταζαν ἀόριστα χωρὶς νὰ λένε τίποτε. Τὸ χλωμό του πρόσωπο θαμπορωτισμένο, θαρρεῖς φωτίζονταν ἀπὸ τὴ λαμπράδα τοῦ Θανάτου καὶ περίμενε τὴ στιγμή νὰ στάξῃ μὲ σταγόνα, γιὰ νὰ τὸν κοιμήσῃ γιὰ πάντα. Ἀπελπιμένη πέφτω ἀπάνω του καὶ τὸν ἀγκαλιάζω, τᾶχα νὰ τὸν προστατέψω ἀπὸ τὸ Χάρο. Πρώτη φορὰ μοῦ φαινόταν τόσο ὡραῖος. Ἐχάιδεα τὸ σγουρὸ κεφάλι του κ' ἐκόλλησα τὸ στόμα μου στὸ δικό του σ' ἓνα φιλὶ ἀτέλειωτο. Ὅταν, νοιώθω σὰν ἀγνὸ κἄτι νὰ περνᾷ μέσα στὴν ψυχὴ μου, καὶ τὰ χεῖλια του παγωμένα.

Εἴταν τὸ πρῶτο φιλὶ, ποῦ τοῦ ἔδωσα μ' αὐτὸ ποῦ τοῦ πήρα καὶ τὴν ψυχὴ του...

Τὸ πρῶτ' τυλιγμένος ὁ Φαίδης μου στὴ σημαία μας ταξίδευε στὸ γαλήνιο λιμάνι. Μέσα στὸν ἀνοιγμένο λάκκο, ἐκεῖ ποῦ ἡ Ἐρωμένη Πατρίδα του τὸν γέμισε μὲ δάφνες ἀθάνατες, ἐσχόρπισα καὶ γὼ λίγα φτωχὰ λουλούδια, ὁλόλευκα λουλουδάκια τῆς ἀγάπης μου. Ἐκεῖ ἀπάνω σ' αὐτὰ θὰ κοιμᾶται αἰώνια...

ΛΗΔΑ

Στὸ ἄρθρο «Ἀραβικὸ γλωσσικὸ ζήτημα» σελ. 7, στήλ. 2, ἀράδα 31) πρέλει νὰ γίνῃ ἡ ἀκόλουθη διόρθωση: «Ὁχι, Σεῖτη μου. δὲν ἔκαμες μιὰ κατηγορία ἐναντίον τῆς Αἰγυπτιακῆς ποῦ δὲν εἶναι καὶ κατηγορία ἐναντίον κάθε ἄλλης λαλοῦμενης γλώσσας κτλ. κτλ.»

— Τρία διαλεκτὰ βιβλία τῆς «Λογοτεχνικῆς Βιβλιοθήκης Φέξη» μᾶς σταλθήκανε στὰ γραφεῖα μας. Τὰ «Ἡθικά ἔργα» τοῦ μεγάλου Λεοπάρδη, μεταφρασμένα ἀπὸ τὸν Ἀριστο Καμπάνη, ποῦ ἔχει γράφει καὶ κριτικὴ σκιαγραφία τοῦ Λεοπάρδη, καὶ δυὸ βιβλία τοῦ Παπαδιαμάντη «Τὰ Χριστουγεννιάτικα» καὶ τὰ «Πασχαλινὰ διηγήματα».